

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 9. De Pelagianis, & ejusdem sectæ Leporio monacho.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

ARTICULUS IX.

De Pelagianis, & ejusdem sectæ Leporio monacho.

forma Dei esset, servilem formam accepit: sed voce Christi tanquam utriusque nature (per se subsistentis) notionem complectente, accepta; sine periculo illum & servi formam sumpsisse asseverat, & Deum nominat, dictorum vim in naturarum (per se subsistentium) dualitatem inoffensè partiens. Et ex quaternione 16. ubi dicit: *He autem voces, Christus & Filius, & Dominus, cum unigenito in Scripturis tribuantur, naturarum duarum (per se subsistentium) indices existunt: & aliquando quidem divinitatem (personam Dei Verbi) nonnumquam verò humanitatem (personam hominis à Deo Verbo assumpti) interdum autem utramque (divinitatem scilicet & humanitatem, seorsim per se existentes, hoc est, utram personam, divinam & humanam) simul exprimunt.*

7. Asserebat Christum ad pontificiam dignitatem paulatim evectum fuisse; nam sic de Christo loquebatur in quaternione 6. *Hic ille ipse est, qui ad pontificiam dignitatem paulatim evectus est.* Item Christum, non Deum Verbum, fuisse Pontificem nostrum: nam in eod. quatern. sic ait: *Quid igitur contramentem Pauli impassibile Deum Verbum interpretaris, terrenæ similitudini ipsum commiscens, & passibilem Pontificem faciens?* Item Christum non solum pro aliis hominibus, sed etiam pro se ipso mortuum esse, & sacrificium obtulisse. Patet ex quatern. 17. ubi loquens de Christo dicit: *Hic tamen tam pro se, quam pro cognato sibi genere sacrificium obtulisse affirmat.* Item ad cultum latræ exhibendum Christo sufficere, quod esset improprie & nuncupative tantum Deus, quantumvis per se & secundum se esset purus homo. Patet ex quaternione 15. in quo aiebat: *Deum in homine (habitantem) consitemur; hominem colamus, ob conjunctionem cum omnipotenti Deo simul adorandum.* Et rursus; *Primo (Christum) hominem esse fateatur (Apostolus); mox ob eam quam cum Deo sortitus est societatem, hominem illum Deum nominat; ne quis videlicet Christianus hominem (qui nequidem nuncupative sit Deus) colere suspicetur.*

8. Communionem idiomatum fundabat in morali personarum conjunctione, & in eo definiebat, quod Christus rectè appellaretur Deus, Filius, & Dominus, propter Verbum speciali quodam modo ipsum inhabitans; & vicissim Deus Verbum rectè appellaretur Christus, propter Christum, quem speciali illo modo inhabitat. Nam sic loquitur in quaternione 15. *Sic & illum qui secundum carnem est Christus, quod Dei Verbo (ipsum inhabitanti) conjunctus sit, Deum nominamus, hominem (purum) fuisse qui apparebat, non ignari.* Et in quaternione 17. *Unde & Deus Verbum nominatur Christus, quoniam perpetuam cum Christo (quem specialissimo modo inhabitat) unionem habet.*

9. Denique, incarnationem Dei Verbi, quam nomine tenus confitebatur, funditus tollebat, per incarnationem intelligendo meram Dei Verbi cum carne per se seorsim subsistente societatem, indissolubili-
Col. 524. ter ininitam; meram Dei Verbi habitationem in carne velut in templo per se seorsim existente. Unde dicebat Christum esse Dei Verbi templum, tam per se subsistens seorsim à Deo Verbo, quam templa nostra lapidea per se subsistunt seorsim à Deo, qui in illis colitur, illaque specialiter inhabitat. Patet ex quaternione 6. in quo, ut probe Christum, non Deum Verbum, esse Pontificem, ita discurrit: *Pontifex igitur qui passus est, misericors est: passibile autem ex-
Col. 525. it templum (qui Christus est) non Deus, qui vivificat illum, qui passus est.* Et ex ejus secunda ad Ceryllum epistola, in qua sic ait: *Quasi verò que in
Col. 524. Dei Verbum naturaliter conveniunt, ea templi conjunctione abolita sint: aut parvi apud homines fieri debeat templum illud nullo unquam peccato contaminatum, & à divina natura inseparabile, peccatorum nostrorum causa & natum, & mortuum esse.*

Paulo ante Nestorianam hæresim, similem aliam in Galliis ex hæresi Pelagiana prognatam esse scribit Cassianus, lib. 1. de incarnatione Domini contra Nestorium; ubi sic ait, cap. 2. *Nuper quoque, id est, in diebus nostris, emerisse hæresim venenosam ex maxima Belgarum urbe conspeximus, certi erroris, incerti nominis ... Solitarium quippe hominem Dominum nostrum Jesum Christum natum esse blasphemans, hoc quod ad Dei postea honorem, potestatemque pervenit, humani meriti, non divina asseruit fuisse nature: ac per hoc eum divinitatem ipsam non ex proprietate unitæ sibi divinitatis semper habuisse, sed postea pro premio laboris passionisque, meruisse, &c.* Tum cap. 3. sic prosequitur: *Illud sane unum prætereundum non arbitramur, quod peculiare ac proprium supra dictæ illius hæreseos, quæ ex Pelagiano errore descenderat, fuit; quod dicentes quidam solitarium hominem Jesum Christum sine ulla peccati contagione vixisse, eo progressi sunt, ut assererent homines, si velint, sine peccato esse posse. Consequens enim existimabant, ut si homo solitarius Jesus Christus sine peccato fuisset, omnes quoque homines sine Dei adiutorio esse possent, quidquid ille homo solitarius sine consortio Dei esse potuisset, &c.*

Pelagianum hæresim Nestorianæ affinem, & quasi geimnam ac consanguineam fuisse, ut Cassianus loquitur, lib. 1. de incarnatione, probat factum Leporii professione monachi, & secta Pelagiani, de quo ita scribit Cassianus, lib. 1. de incarnatione, cap. 4. *Leporius tunc monachus, modo presbyter, qui ex Pelagii, ut supra diximus, institutione, vel potius pravitate descendens, apud Galliis assertor prædictæ hæreseos (asserentis, solitarium hominem Dominum nostrum Jesum Christum natum esse, &c.) aut inter primos aut inter maximos, fuit à nobis admonitus, à Deo emendatus, ita male conceptam persuasionem magnifice condemnavit, ut non minus bene admiranda sit correctio illius, quam illaesa multorum fides.*

Hic autem Leporius ad rectam fidem à Præsulibus Africanis conversus, in libello emendationis, quem Carthagine in Galliis misit, errores suos retractans, sic loquitur: *Dicere verebamur de Maria Deum natum: nunc constatissime confitemur ... non ipsum (Christum) Deum hominem natum, sed perfectum cum Deo natum hominem dicebamus, pertimescentes scilicet ne divinitati conditionem assignaremus humanam. O stulta sapientia, &c.*

Et inferius: *De eo autem quod stultissime in epistola illa proposuimus, sed ignoranter, quodque nunc execrabile confitemur, id est, aptantes ad Christum laborem, devotionem, meritum, fidem, in tantum inconvenientia Dei Filio iudicamus, ut reminiscetes, &c. In ead. epist. Simili devians errore subjunxi Christum Dominum nostrum, sic omnia, quæ erant passionum, implese, ut in nullo quasi perfectus homo à divinitatis auxilio juvaretur. Et inferius: Dixi, imò ad objecta respondi, Dominum nostrum Jesum Christum secundum hominem ignorare. Sed nunc non solum dicere non præsumo, verum etiam priorem anathematizo prolatam in hac parte sententiam, &c.*

Mirum igitur videri non debet, quod Nestorium Pelagianos Episcopos, Julianum scilicet, Florum, Orontium & Fabium, ob contumaciam sedibus pul-
Ff
tione
fos, & in Orientem profugos, benignè exceperit, & in eorum gratiam ad Celestinum Pontificem semel atque iterum scripserit, scire volens quam ob causam damnati essent; quod tamen ignorare minimè poterat. Cui in hunc modum rescripsit Celestinus: *Hos quoque hereticos, de quibus nos, velut eorum quæ gesta sunt nescius, consulere voluisti, sedibus suis, injusta dicentes expulsi iusta damnatio. Quos illic invenisse requiem, non petamus esse mirandum: inven-
Ff
tione
erunt enim impiam prædicationem, cujus compara-*

riore se assument innocentes Quid tecum faciunt, qui sunt hec (peccatum originale) negando damnati? nunquam sine suspitione ea qua sibi sunt adversa, conveniunt. Ejicerentur denique, si tibi quoque similiter displicerent.

Porro prefati Episcopi, accepti à Nestorio beneficii memores, ei postea Ephesi suam strenuè navarunt operam contra orthodoxos & Synodum Ephesinam, adjungendo sese in Ephesino conciliabulo Joanni Antiocheno, qui cum Orientalibus suis sanctam illam Synodum impugnare & damnare præsumpsit. Sed obsequii Nestorio exhibiti Pelagianis Episcopis justam rependit mercedem Synodus, Pelagianam hæresim cum Nestoriana proscríbendo, & sectatores illius duobus canonibus, primo scilicet & quarto percellendo, de quibus Celestinus in sua ad eum synodali epistola, Patres Ephesini certiores fecerunt his verbis: Porro perlectis in sancta Synodo commentariis actorum in depositione impiorum Pelagianorum & Celestianorum, Celestii, Pelagii, Juliani, Persidii, Flori, Marcellini, Orontii, & eadem cum illis sentientium, que à pietate tua de ipsis decreta & constituta sunt, judicavimus & nos, ea solida firmaque permanere debere, & idem omnes tecum statuimus, eos pro depostiis habentes.

ARTICULUS X.

De Eutyche.

§. I.

De heresi Eutyche, ac gestis circa ipsum & ab ipso Constantinopoli.

Eutyches Constantinopoli presbyter & Archimandrita, cujus monasterii nomen memoriæ proditum non est, delirus senex imperitissimus, his Cyrilli verbis, *Unam Verbi naturam incarnatam*, malè intellectis, & ex odio Nestorianæ hæresis, quam antea acerimè insectatus fuerat; in nefandos ipse errores incidit, quos Flavianus Archiepiscopus Constantinopolitanus describit in sua ad sanctum Leonem epistola, quæ incipit, *Pietate. Iste*, inquit, *Eutyches absconditum in se languorem male seclæ retinens... inverecundè & impudenter in multos impietatem propriam præsumpsit inferre, dicens, ante inhumanationem quidem Salvatoris nostri Jesu Christi duas naturas esse divinitatis & humanitatis; post unionem vero unam naturam factam, neque sciens quod dicit, neque de quibus affirmat... Adjecit autem & aliam impietatem, dicens, Corpus Domini quod ex Maria factum est, non esse nostræ substantiæ, neque humane conspersionis; sed humanum quidem illud vocat, non tamen nobis consubstantiale, neque generici ejus secundam carnem.*

Eisdem Eutyche errores in alia ad eundem Leonem epistola, quæ incipit, *Nullas res*, sic exponit: *In sancta nostra Synodo assererat, instanter dicens, Dominum nostrum Jesum Christum non oportere confiteri de duabus naturis post humanam susceptionem, cum à nobis unius subsistentiæ & unius persone cognoscatur: neque carnem Domini coessentialem nobis subsistere, tanquam ex nobis susceptam, & coadunatam Deo verbo secundum subsistentiam: sed dicebat, Triginem quidem, qua cum genuit secundum carnem, consubstantialem nobis esse, ipsum autem Dominum non suscepisse ex ea carnem nobis consubstantialem: & corpus Domini non esse quidem corpus hominis, humanum verò corpus esse, quod est ex virgine. Hosce errores omnes palam evomuit Eutyches ipse in actione septima Constantinopolitani Concilii sub Flaviano, ubi inter alia hæc Hæresiarchæ verba leguntur: *Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem; post adunationem verò unam naturam confiteor.**

Eutychem hæc domi inter familiares frequenter agitantem sæpe admonuit Eusebius Dorilæi Episcopus,

ipsi amicus; sed cum nihil proficeret, rem ad Flavianum judicavit esse deferendam. Anno itaque 448. cum esset Constantinopoli triginta & duorum Episcoporum collectum Concilium, libellum Concilio obtulit Eusebius adversus Eutychem, quem accusans hæresicos, ad causam dicendam vocari postulabat.

Lectò Eusebii libello, ad Eutychem destinantur Joannes presbyter ac defensor, ac Andreas diaconus, qui cum nomine Synodi citent. Actione deinde secunda, postulante Eusebio, leguntur epistolæ Cyrilli duæ, una ad Nestorium, quæ incipit, *Obloquuntur*, & altera ad Joannem Antiochenum, quæ incipit, *Lærentur celi*, quarum utraque Eutyche hæresi adversatur maximè, atque ab Episcopis omnibus suscepra est. Actione tertia Joannes & Andreas, qui actione prima missi fuerant ad Eutychem, interrogati respondent illum dixisse nolle se egredi monasterio, in eoque se tanquam in sepulchro degere; Eusebium sibi jamdudum insensum esse; consentire se expositioni sanctorum Patrum, qui Nicæ & Ephesi congregati fuerunt; sic tamen ut si in aliquo lapsi essent, hoc neque reprehendere, neque suscipere, solas autem scripturas scrutari se, tanquam firmiores sanctorum Patrum expositionibus; post incarnationem verò Dei Verbi, hoc est, post nativitatem Domini nostri Jesu Christi, unam naturam adorare se, & hanc Dei incarnati & inhumanati.

Eadem actione tertia, supplicante Eusebio, ad Eutychem mittuntur Mamas & Theophilus presbyteri, cum epistola à Synodo scripta, qua secundò vocabatur Eutyches, qui Mamas & Theophilo ægrè ad se admissis, & lectis Synodi literis, responder sibi definitum esse, citrà mortis necessitatem non egredi monasterio: quo Eutyche responso per prefatos Mamas & Theophilum ad Synodum relato, Synodus eum tertio vocat per Memnonem & Epiphanium presbyteros, & Germanum diaconum, cum epistola, qua jubetur adesse Synodo. Actione quinta qui ad Eutychem missi fuerant, referunt eum septem dierum inducias petere, quo impetrato, tandem actione septima ad Synodum venit Eutyches cum magno silentiario, ingenti monachorum & militum manu stipatus; mulieres à Flaviano & Patritio Florentino, quem adesse jussit Imperator, interrogatus, dogma suum pertinaciter professus est, atque idcirco damnatus à Synodo, & ab ea ab omni officio sacerdotali & monasterii primatu depositus, fideliumque communione privatus, eadem excommunicationis pœna his omnibus, qui cum eo communicarent, imposita.

Eutyches sic à Constantinopolitana Synodo damnatus, confestim confugit ad S. Leonem, misso ad eum supplici libello, eum libello, quem Eusebius prefatæ Synodo contra illum obtulerat, & in quo illi generatim tantum intendebat crimen hæresicos. Querebatur autem apud Summum Pontificem Eutyches, se immeritò ab Episcopis, Nestorianam hæresim instaurare volentibus, communione privatum, quamvis apertè Nicænam fidem profiteretur, & evocatus à Synodo, adfuisse, nec sui præsentiam denegasset: iniuper mentiebatur naviter, sese in ipso iudicio libellum appellationis ad Sedem Apostolicam obtulisse, nec tamen fuisse susceptum, qua ratione compulsi fuerit, contestatorios libellos in Constantinopolitana urbe proponere.

Breviter ad Eutychem rescripsit Leo, eum, quem præ se tulerat adversus Nestorianam hæresim zelum laudans, ejus tamen dictis fide non adhibita: quare cum hæreticè suspensus, nec prudenter posset quidquam, incognitis rebus, in cuiusquam partis præjudicium definire, priusquam universa, quæ gesta fuerant, veraciter audivisset, scripsit ad Flavianum, jubens ut sibi quam plenissimè ac lucidè omnia, quod ante facere debuerat, indicare festinarer; quin etiam ea de re ad Theodosium Imperatorem dedit litteras, in quibus accusabat Flaviani negligentiam.

Ad Leonem sine mora de Eutyche accuratè rescripsit Flavianus; & transmissis ad eum synodalibus actis, nequitiam Hæresiarchæ rexit; qua cognita, Leo